

Република Србија
ОПШТИНА ЉУБОВИЈА
Општинска управа
-Одељење за буџет и финансије-
Број: 06-211/2023-04
28.07.2023. године
Љ у б о в и ј а

На основу члана 40. Закона о буџетском систему („Сл.гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 62/13, 63/13, 108/13, 142/2014, 103/15, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 118/2021-др.закон и 138/2022), Одељење за буџет и финансије Општинске управе општине Љубовија, доноси

УПУТСТВО

ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ

ЉУБОВИЈА ЗА 2024. ГОДИНУ

Љубовија, 28. јул 2023. године

УВОД

Овим Упутством се, у складу са Законом о буџетском систему и Упутством Министарства финансија за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2024. годину и пројекцијом за 2025. и 2026. годину, достављају буџетским корисницима основне смернице, оквири и рокови за припрему финансијских планова и захтева за средства у буџету општине у 2024. години.

Законски основ

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је Законом о буџетском систему („Сл.гласник РС“, број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр, 108/2013, 142/2014, 103/15, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 118/2021-др.закон и 138/2022).

На основу члана 31. став 1. тачка 1) подтачка 10) Закона, министар финансија доставља Упутство за припрему Одлуке о буџету локалне власти као и фискалну стратегију организацијама за обавезно социјално осигурање до 5. јула текуће године. У истом члану, у подтачки 7), дефинисано је да Влада усваја фискалну стратегију и доставља је Народној скупштини на разматрање, као и локалној власти. С обзиром да је Министарство финансија донело и објавило Упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2024. годину и пројекција за 2025. и 2026. годину од 05.07.2023. године, као и да је Влада Републике Србије, 08. јуна 2023. године усвојила Фискалну стратегију за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину, то је ово Упутство урађено у складу са напред наведеним документима.

Чланом 40. Закона о буџетском систему предвиђено је да по добијању Фискалне стратегије, локални орган управе надлежан за финансије доставља директним и индиректним корисницима буџета Упутство за припрему буџета, које треба да садржи:

- основне економске претпоставке и смернице за припрему нацрта буџета локалне власти;
- опис планиране политике локалне власти;
- процену прихода и примања и расхода и издатака буџета локалне власти за буџетску и наредне две фискалне године;
- обим средстава које може да садржи предлог финансијских планова директних и индиректних буџетских корисника за буџетску годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године;
- смернице за припрему средњорочних планова директних корисника средстава буџета локалних власти;
- поступак и динамику припреме буџета и предлога финансијских планова директних буџетских корисника;
- начин на који ће се у образложењу исказати родна анализа буџета локалне власти;
- начин на који ће се исказати програмске информације.

Чланом 41. Закона дефинисано је да су директни и индиректни корисници средстава буџета локалне власти обавезни да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

Директни корисници обавезни су да, у складу са смерницама и роковима, траже од индиректних корисника за које су одговорни, да доставе податке неопходне за израду предлога финансијског плана директног буџетског корисника. Истим чланом је предвиђено и да локални орган управе надлежан за финансије може да тражи непосредно од индиректних буџетских корисника податке о финансирању који су неопходни за припрему предлога буџета локалне власти.

ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЗА НАРЕДНУ ФИСКАЛНУ ГОДИНУ

Правци фискалне политике у 2024. години

Макроекономска кретања у протеклом периоду под снажним су утицајем изласка из кризе изазване пандемијом и уласка у нову кризу услед конфликта у Украјини. Иако је у првој половини 2022. године остварен солидан раст БДП од скоро 4,0%, у овом периоду изостали су значајнији негативни ефекти геополитичких дешавања на динамику домаће привредне активности. Међутим, у складу са очекивањима, ескалација сукоба у Украјини, заостравање међународних економских и политичких односа, праћени рекордним ценама енергената и последично смањеној глобалној трговини и спољној тражњи, почела су временом да се одражавају и на домаћу економску активност. Већ током трећег квартала, међугодишње посматрано, раст привреде успорио је на 1,0%, да би у четвртом тромесечју економски раст износио свега 0,5% мг. Успорена динамика инвестиција и растућа инфлација, уз повећану неизвесност и смањену спољну тражњу, као и нешто слабија пољопривредна сезона, главни су фактори који су утицали на динамику економске активности током друге половине 2022. године. Ипак, и у таквим околностима остварен је раст БДП од 2,3% у 2022. години. Знатно бољи епидемиолошки услови праћени растом економске активности допринели су повећаној стопи партиципације радне снаге и јачању тржишта рада, уз истовремено повећање реалних зарада и запослености. С друге стране, најзначајнији негативан утицај конфликта у Украјини на домаћа макроекономска кретања током претходне године огледао се у расту инфлације и повећању дефицита текућег рачуна платног биланса. Раст инфлације за који се првобитно очекивало да ће бити привременог карактера као последица постепеног ишчезавања ефеката пандемије, додатно је убрзан пре свега услед повећања глобалних цена хране и енергената, тако да је у 2022. години раст потрошачких цена у просеку износио 11,9%.

Макроекономска кретања почетком 2023. године генерално су на нивоу пројектованих. Узимајући у обзир актуелне економске трендове и изгледе за међународно окружење Министарство финансија процењује да ће раст БДП у 2023. години износити 2,5%, док ће у 2024. години убрзати на 3,5%, што је непромењено у односу на претходна очекивања. Инфлација је у марту 2023. године међугодишње посматрано достигла врхунац и износила је 16,2%, тако да се од априла нашла на опадајућој путањи уз очекивани знатнији пад у другој половини текуће године. У смеру смиривања инфлаторних притисака деловаће досадашње заостравање монетарних услова, слабљење ефеката глобалних фактора који су водили расту цена енергената и хране у претходном периоду, као и успоравање увозне инфлације. Повратак инфлације у границе циља очекује се средином 2024. године.

Основне макроекономске претпоставке за 2024. годину

	2023	2024
БДП, млрд РСД	8103,5	8773,6
Стопа номиналног раста БДП, %	14,3	8,3
Стопе реалног раста БДП, %	2,5	3,5
Потрошачке цене (годишњи просек), %	12,5	4,9

Извор: Фискална стратегија за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину

Циљеви фискалне политике су усмерени на одржање фискалне стабилности и смањење учешћа јавног дуга у БДП. Средњорочни фискални оквир предвиђа постепено смањење дефицита опште државе на ниво од 1,5% БДП до 2026. године и пад учешћа јавног дуга испод 52% БДП. Пројекције фискалних агрегата у периоду од 2024. до 2026. године заснивају се на пројекцијама макроекономских показатеља за наведени период, планираној пореској политици која подразумева даље усаглашавање са законима и директивама ЕУ и фискалним и структурним мерама, укључујући и даљу реформу великих јавних предузећа. У 2024. години предвиђен је дефицит у износу од 2,2% БДП. Циљеви фискалне политике у наредном средњорочном периоду биће обезбеђење стабилне позиције јавних финансија и опадајућа путања јавног дуга. Смањење учешћа дуга је уско везано за снижавање дефицита као главног фактора задуживања, тако да динамика спуштања дефицита опредељује и промену кретања дуга. Опредељење је да се и поред високе неизвесности у погледу глобалних економских токова, фискална политика усмери на уравнотежење и стабилизацију јавних финансија, како би се наставио тренд смањења учешћа јавног дуга у БДП и оснажили фундаменти који подржавају привредни раст. Паралелно са тим потребно је обезбедити простор за правовремену реакцију фискалне политике на економске шокове. Средњорочни фискални оквир предвиђа умерено напуштање експанзивне фискалне политике која је била присутна током пандемије а с обзиром на неизвесну економску ситуацију, буџет ће свакако представљати „сигурносну мрежу” у случају ескалације неповољних кретања. Са једне стране обезбедиће се континуитет развојних и социјалних програма, а са друге стране одрживост јавних финансија и наставак смањења нивоа јавног дуга у смислу учешћа у БДП. Расположив фискални простор у 2024. години биће опредељен за повећање пензија и плата у јавном сектору, наставак реализације приоритетних капиталних инвестиција, као и наставак пореског растеређења привреде.

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2023. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (**пројектован номинални раст у 2024. години од 8,3%**). Изузетно, локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају дужна да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање, као и да образложи параметре (кретање запослености, просечне зараде, очекиване инвестиционе активности, промене у степену наплате пореза на имовину итд.) коришћене за пројекцију таквих прихода.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати у складу са очекиваним износом ових средстава. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину („Службени гласник РС”, број 138/22).

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви

јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода**, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА ЗА ПЕРИОД 2024-2026. ГОДИНЕ

У периоду од 2024. до 2026. године Општина Љубовија ће обављати изворне, поверене и пренесене надлежности у складу са Уставом Републике Србије и Законом о локалној самоуправи, као и другим законским и подзаконским актима којим се регулише ова област.

Сходно наведеном, активности општина Љубовија у 2024. и наредне две фискалне године биће усмерене на следеће послове:

- урбанизам и просторно планирање,
- одржавање и изградња локалне комуналне и саобраћајне инфраструктуре (водоснабдевање, прикупљање и одношење смећа, управљање отпадним водама, јавна хигијена, уређење и одржавање зеленила, јавна расвета, локални путеви и остале комуналне услуге),
- вођење економске и развојне политике општине,
- пољопривреда и рурални развој,
- заштита животне средине,
- обезбеђивање услова за рад локалних установа у култури,
- организација културних и спортских активности и манифестација,
- опорезивање, финансијско управљање и буџетирање,
- пружање осталих услуга грађанима у складу са Законом.

Општина Љубовија ће обављати *поверене и пренесене послове* из области:

- државне управе,
- социјалне заштите,
- здравствене заштите,
- предшколског, основног и средњег образовања,
- екологије и очувања животне средине,
- рада инспекцијских служби и др.

Извршавање свих законских обавеза и задатака који се односе на локалну управу, ефикасније коришћење расположивих финансијских ресурса у циљу задовољавања потреба грађана, основа су буџетске политике општине. Такође, у наредној години потребно је предузети активности које ће бити усмерене ка повећању наплате пореских и непореских прихода, као и на редуковању административне потрошње свих корисника буџета, што је у складу са мерама штедње.

Опредељење је да се у наредној години расположива средства искористе првенствено за финансирање социјалне заштите, улагање у запошљавање и унапређење привреде и образовања. Такође, предвиђено је улагање у саобраћајну, комуналну и другу инфраструктуру, са акцентом на текуће и инвестиционо одржавање инфраструктуре.

Успостављањем и унапређењем планирања и расподеле средстава по програмском моделу, који се по први пут ради од 2015. године, створио се основ за обезбеђивање веће ефикасности и конкурентности привреде као и делотворност јавне потрошње.

Само унапређење буџетских процеса део је шире реформе управљања јавним финансијама, која ставља акценат на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе.

Од корисника буџета очекује се да поштују политику општине за наредну годину и придржавају се ограничења везаних за буџетску потрошњу у наредној години. Са аспекта финансијског менаџмента, активности у политици јавних прихода и расхода буџета општине у 2024. и наредне две фискалне године биће усмерене ка следећим принципима:

- вођење фискалне политике усклађене са принципима фискалне одговорности и фискалним правилима која се односе на фискални дефицит и јавни дуг утврђеним Законом о буџетском систему;
- чврста контрола плата у јавном сектору у складу са утврђеним фискалним правилима;
- повећање финансијске дисциплине буџетских корисника;
- замрзавање текућих расхода уз истовремено веће издвајање за капиталне инвестиционе расходе, који ће подржати привредни раст и укупан развој;
- наставак процеса рационалности потрошње код свих буџетских корисника;
- финансирање капиталних пројеката дефинисаних развојним (стратешким и планским) документима које је усвојила Скупштина општине;
- наставак активности у сагледавању прихода, који остварују буџетски корисници као „сопствене приходе“, а реч је о јавним приходима који се морају укључити као буџетски приход консолидованог рачуна трезора;
- контрола пословања у јавним предузећима, чији је оснивач општина;
- инсистирање на изради и доношењу реалних планова и програма развоја јавних предузећа;
- наставак започетих активности из претходне године на реализацији основних циљева у политици локалних јавних прихода и расхода;
- наставак активности локалне пореске администрације на реалном обухвату и ефикаснијој наплати припадајућих изворних прихода општине;
- унапређење процеса управљања расходима, кроз јачање планске функције буџетских корисника у сагледавању и изради финансијских планова.

Кретање расхода у 2024. години биће усмерено ка санирању негативних утицаја кризе. У том смислу наставиће се са смањењем учешћа јавне потрошње, а остатак средстава усмериће се за инвестициона улагања.

Родно одговорно буџетирање

У оквиру спровођења реформе јавних финансија започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес. До 2024. године предвиђено је да се заокружи процес постепеног увођења родно одговорног буџетирања за све буџетске кориснике на свим нивоима власти, сходно члану 16. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 103/15 и 72/19), путем плана његовог постепеног увођења који доноси покрајински секретаријат за финансије, односно орган надлежан за буџет јединице локалне самоуправе. Имајући у виду наведену законску одредбу неопходно је да надлежни орган локалне власти на годишњем нивоу донесе план поступног увођења родно одговорног буџетирања, којим ће одредити **једног или више корисника буџетских средстава и један или више програма одређеног буџетског корисника за који/које ће се дефинисати (на нивоу програма и/или програмске активности) најмање један родно одговоран циљ и одговарајући показатељи/индикатори** који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца.

Општина Љубовија донела је **План поступног увођења родно одговорног буџетирања у поступку припреме и доношења буџета за 2024. годину**, број 400-64/2023-04 од 28.03.2023. године, којим су дефинисани буџетски корисници и програми у оквиру којих су изабрани индикатори који садрже родну компоненту. Наведени план представља наставак активности из истоименог плана за 2020. годину, којим је родно одговорно буџетирање уведено у програмски модел буџета општине Љубовија. У свакој од наступајућих година, након тога, општина Љубовија је доносила нови план РОБ-а. План поступног увођења родно одговорног буџетирања у поступку припреме и доношења буџета за 2024. годину, може се преузети на интернет страници општине Љубовија <http://www.ljubovija.rs/budzet.php>.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЉУБОВИЈА ЗА 2024. ГОДИНУ

Сагласно одредбама члана 40. Закона о буџетском систему, буџетски корисници општине Љубовија су у обавези да при изради предлога финансијског плана за 2024. годину планирају расходе и издатке до нивоа утврђених овим Упутством, водећи рачуна при томе о донетим одлукама, уговореним обавезама и друго.

Полазна основа за планирање обима буџета за 2024. годину су остварени приходи до 30.06.2023. године и процена остварења прихода до краја 2023. године. Процена остварења прихода у другој половини године извршена је на бази остварења прихода у истом периоду у претходне три године. Тако добијени укупни приходи у 2023. години увећани су за пројектовани номинални раст БДП-а у 2023. години од **8,3%**.

Основ политике планирања прихода и расхода мора бити у складу са реалним пројекцијама буџета општине Љубовија за 2024. годину.

у 000 дин.

Ек.класиф	ОПИС	Пројекција		
		2024.	2025.	2026.
71	Порези	311.000	323.000	335.000
732	Донације			
733	Трансфери	195.000	195.000	195.000
74	Други приходи	53.500	56.500	59.500
77	Меморандумске ставке	500	500	500
7	Текући приходи	560.000	575.000	590.000
8	Примања од продаје нефинансијске имовине			
91	Примања од задуживања			
	УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА	560.000	575.000	590.000

Преглед обима средстава

Правни основ за утврђивање предлога обима средстава у финансијским плановима директних и индиректних корисника средстава буџета локалне власти садржан је у члану 40. став 2. тачка 4) Закона о буџетском систему.

Лимити расхода за буџетске кориснике општине Љубовија за 2024. годину, дати су на бази сагледавања потребних средстава за рад и функционисање буџетских корисника, извршења расхода у 2022. години и првој половини 2023. године, усвојених финансијских планова за 2023. годину, као и планираних политика у наредном периоду.

**Преглед лимита укупних расхода буџетских корисника у 2024. години из
извора финансирања 01 – приходи из буџета**

у 000 динара

Р.б.	БУЏЕТСКИ КОРИСНИК	Укупни лимити из буџета		
		Лимит 2024.год	Лимит 2025. год.	Лимит 2026.год
1.	Скупштина општине	9.500	10.500	11.500
2.	Председник општине	6.500	7.500	8.500
3.	Општинско веће	2.500	3.500	4.500
4.	Правобранилаштво општине	3.200	4.000	5.000
5.	Општинска управа	396.250	398.950	399.400
6.	Дом здравља	8.000	8.000	10.000
7.	Основно образовање	38.000	40.000	41.000
8.	Средње образовање	13.000	14.000	15.000
9.	Центар за социјални рад	5.000	5.500	6.000
10.	Библиотека „Милован Глишић“	14.000	15.000	16.000
11.	Туристичка организација	14.000	15.000	16.000
12.	Предшколска установа „Полетарац“	50.000	53.000	57.000
13.	Месне заједнице	50	50	100
УКУПНО :		560.000	575.000	590.000

ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ И ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Предлог финансијског плана за 2024. годину мора да представља процену финансијских потреба корисника буџетских средстава, као и извора средстава из којих ће се ове потребе финансирати.

Корисници буџетских средстава израђују предлоге финансијских планова за буџетску годину са пројекцијама за наредне две фискалне године, без обзира да ли се капитални пројекти уговарају фазно по годинама или корисник преузима обавезе по уговору који захтева плаћање у више година.

Посебно је важно да буџетски корисници у предлогу свог финансијског плана, осим буџетских, искажу и **друге изворе финансирања** (донације, трансфери од других нивоа власти и сл.). Буџетски корисници у 2024. години не исказују сопствене приходе, већ се наведени приходи уплаћују на прописане рачуне за уплату јавних прихода и то извор 01.

Напомена: Исказивање извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 05-06– Донације од иностраних земаља и међународних организација, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама и то ако постоји закључен Уговор или споразум да ће део или цео пројекат бити финансиран из других извора.

Предлог финансијског плана састоји се од следећег:

- 1) Обрасци за програмски буџет
- 2) Прилог 1- Преглед броја запослених и средства за плате,
- 3) Детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања за све врсте трошкова и издатака (навести конкретно за шта ће се трошити средства, а не само називе конта),
- 4) Образац извештаја о учинку.

Чланом 112. Закона о буџетском систему предвиђено је да се од доношења одлука о буџету локалних власти за 2015. годину уводи програмски буџет. У том смислу постоји обавеза корисника буџета да **предлоге финансијских планова за 2024. годину припреме (као саставног дела програма пословања/рада) по програмском моделу.**

Упућујемо кориснике буџета Општине Љубовија да се на интернет страници Министарства финансија и Општине Љубовија налази Упутство за израду програмског буџета које је потребно користити за припрему предлога финансијских планова за 2024. годину и две наредне године. Нарочито је потребно обратити пажњу на шифарник програма, програмских активности и пројеката који су дати у прилогу тог упутства.

Сви буџетски корисници су у обавези да се придржавају утврђених лимита приликом израде предлога финансијских планова. Уколико одређени лимит није довољан за реализацију планираних програма и активности у 2024. години, буџетски корисник подноси Захтев за додатна средства, са детаљним образложењем и извором финансирања из кога ће се финансирати додатне активности.

Захтев за додатна средства - активности које не могу бити усклађене са ограничењем средстава за текуће издатке, са предлогом приоритета, које треба размотрити у поступку доношења буџета потребно је урадити на обрасцима за

Програмски буџет (сваки захтев посебно по приоритету). **Захтев за додатна средства** пружа кориснику буџетских средстава могућност да евентуално тражи средства за финансирање активности и услуга, које по процени корисника буџетских средстава представљају приоритетне области које треба узети у обзир у планирању буџета за 2024. годину, а за које није утврђен обим средстава у довољном износу или није уопште утврђен.

Корисник може поднети више од једног захтева за додатно финансирање. За сваки захтев за додатна средства **треба доставити појединачно детаљно писано образложење**. Сваки од захтева мора бити означен бројем који представља приоритете тог захтева (нпр. захтев број 1 требало би да означава највиши приоритет корисника буџетских средстава).

Планирање масе средстава за плате запослених у 2024. години

1. Законско уређење плата

Плате запослених у јавном сектору уређене су Законом о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 18/16, 108/16, 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 и 123/21).

Плате запослених код корисника буџета локалне власти уређене су и у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06...113/17 - др.закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон и 23/18, 95/18 - др. закон, 86/19 - др.закон, 157/20 - др.закон и 123/21 - др.закон).

Приликом обрачуна и исплате плата за запослене у предшколским установама и другим јавним службама (установе културе) примењује се Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01...157/20 - др.закон, 19/21, 48/21 и 123/21 - др.закон).

2. Законом уређена основица за обрачун плата

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице према закључцима Владе Републике Србије, до почетка примене одредаба Закона о систему плата запослених у јавном сектору.

3. Планирање масе средстава за плате у одлукама о буџету за 2023. годину

Средства за плате задржана су на нивоу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину, а евентуална корекција износа планираних средстава за плате извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину и процене потребних средстава за расходеза запослене за 2024. годину.

Средства за плате се планирају на бази броја запослених који раде, а не систематизованог броја запослених.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2024. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Министар надлежан за послове финансија ближе ће уредити начин и садржај извештавања о броју запослених на неодређено и одређено време у 2024. години.

Средства која су била планирана за новозапошљавање у 2024. години не могу се

користити за повећање плата запослених који већ раде.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2024. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2024. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2024. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне обликенаграда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно.

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реалнопланирати средства за ове намене у 2024. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребусмањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступи са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/21, 130/21, 120/21- др. закон и 138/22).

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

Планирање издатака капиталног пројекта

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројекта корисници буџета треба увек да имају у виду период који је потребан за реализацију пројекта и динамику плаћања који прати исти, те да сходно наведеном размотре могућност вишегодишњег финансирања истих, а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Такође, приликом приказивања издатака за капиталне пројекте у буџету за 2024. годину и наредне две године, потребно је приказати не само оне капиталне пројекте који ће бити започети и реализовани у 2024. години, већ и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке везане за исте (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд.).

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама **Уредбе о управљању капиталним пројектима** („Службени гласник РС”, бр. 51/19 и 139/22).

Корисници су у обавези да искажу планиране издатке за капиталне пројекте по годинама који се односе на изградњу и капитално одржавање, по контима на трећем и четвртном нивоу, и то:

- 1) издатке за израду пројектно-техничке документације на конту 5114 (осим уколико је иста већ израђена);
- 2) издатке за експропријацију земљишта на конту 5411;
- 3) издатке за извођење радова на изградњи, односно извођење радова на капиталном одржавању на контима 5112 и 5113;
- 4) издатке за ангажовање стручног надзора на конту 5114 (осим уколико исти нису планирани од стране инвеститора или на неки други начин).

У циљу реалног планирања издатака капиталног пројекта, неопходно је да корисници образложе тренутни статус дозвола и сагласност (локацијска, грађевинска дозвола, сагласности одговарајућих јавних предузећа) које су неопходне за почетак извођења радова. Корисници су дужни да планирају расходе, који су у вези са добијањем ових дозвола и сагласности, на одговарајућим контима.

Такође, на основу свеобухватне процене потреба, пројекте је потребно рангирати по приоритетима, у складу са усвојеним стратешким документима, водећи рачуна да приоритет у финансирању имају већ започети пројекти.

ОБРАЗАЦ ЗА ПОЛУГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О УЧИНКУ ПРОГРАМА, ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ И ПРОЈЕКТА ЗА 2023. ГОДИНУ

Корисници буџета локалне власти су у обавези да достављају локалном органу управе надлежном за финансије извештаје о учинку програмске активности и пројеката (полугодишњи и годишњи) на прописаном образцу који је саставни део овог упутства. **Полугодишњи извештај за 2023. годину о учинку програмске активности и пројеката је обавезан елемент предлога финансијског плана буџетских корисника за 2024. годину.**

На основу информација које је стекао током спровођења програмске активности или пројеката, корисник буџета израђује нацрт образложења спровођења програмске активности или пројеката. При томе, врши анализу напретка у остварењу циљева и степена извршења буџета током извештајног периода. У образложењу се истичу:

- најзначајнија достигнућа,
- најзначајнија одступања од плана реализације или констатација да се реализација врши према плану,
- могући проблеми у даљем спровођењу плана, као и предлози за њихово решавање,
- утицај који резултат спровођења програмске активности или пројекта у извештајном периоду може имати на учинке и средства планирана за наредни извештајни период (шестомесечни или годишњи),
- додатни релевантни подаци који се не прате кроз показатеље учинка.

Достављање финансијских планова

На основу ових пројекција потребно је почети са израдом предлога финансијског плана за 2024. годину и наредне две фискалне године. Буџетски корисник доставља предлог финансијског плана за 2024. годину у форми која подразумева **насловну страну са називом и адресом буџетског корисника и податке достављене у прописаним табелама и образложење.**

Предлог финансијског плана доставити у штампаном облику, са печатом и потписом функционера буџетског корисника, као и у електронском облику на mail адресу mladen.djokic@ljubovija.rs ili vesna.rakic@ljubovija.rs.

Упутства и табеле можете преузети на адреси општине www.ljubovija.rs - Буџет – Образци за припрему буџета 2024. године или Јавном буџетском порталу, у делу Буџетска акта.

Рок за достављање предлога финансијских планова индиректних корисника и корисника буџета са другог нивоа власти је **11. септембар 2023. године (понедељак)**, док је рок за директне кориснике **15. септембар 2023. године (петак)**.

Корисници буџетских средстава дужни су да доставе предлог финансијског плана у складу са Упутством, у штампаном и електронском облику. Такође буџетски корисници дужни су да своје финансијске планове унесу и у софтвер "Саветник" за који ће накнадно добити информације о отварању буџетске године.

Предлози финансијских планова који нису састављени и достављени у складу са овим Упутством и Планом поступног увођења родно одговорног буџетирања за 2024. годину, Одељење за буџет и финансије неће узети у разматрање.

ШЕФ СЛУЖБЕ
РАЧУНОВОДСТВА И ТРЕЗОРА

Весна Ракић

РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА
ЗА БУЏЕТ И ФИНАНСИЈЕ

Младен Ђокић